

פרוטוקול מס' 259

מישיבת ועדת הכלכלה
יום שלישי, ט' באייר התשנ"ח (5 במאי 1998), שעה 10:15

בוכחים:

חברי הוועדה:

אברהם יחזקאל - היו"ר
אברהם פורז - מ"מ היו"ר
אליהו גבאי
עבד-אלמאלק דהאמשה
נסים דהן
צבי ויינברג
גדעון עזרא
איתן כבל (מ"מ)

מוזמנים:

חה"כ חיים דיין
עו"ד טנה שפניץ
עו"ד אביטל שטרנברג- משרד המשפטים
עו"ד רחל גרשוני
עמירם בם
יוסי ישראל
יוסי לזבטון
עו"ד דרורה ליפשיץ
רוק וולפמן
אבי גפן
נטלי אוסטרובסקי
עו"ד איילת בן-עמי
יוסי גמליאלי
אלי חוץ
משה אהרני
עו"ד אורלי מירון
אורי גורביץ

- משנה ליועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים
- רכזת המועצה לתאגידי ציבוריים, משרד המשפטים
- לשכת היועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים
- מינהל הדלק, המשרד לתשתיות לאומיות
- חברת הדלק פז
- לשכה משפטית, משרד האוצר
- סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
- רכז אנרגיה, אגף התקציבים, משרד האוצר
- מינהל התכנון, משרד הפנים
- לשכה משפטית, המשרד לאיכות הסביבה
- אגף תכנון, המשרד לאיכות הסביבה
- סגן ראש אגף השיקום, משרד הביטחון
- אגף שיווק וכלכלה, מינהל מקרקעי ישראל
- הרשות להגבלים עסקיים
- הרשות להגבלים עסקיים

היועצת המשפטית: אתי בדלר

מנהלת הוועדה: לאה זרון

רשמה: אירית שלהבת

סדר היום: 1. הצעת חוק משק הדלק (קידום התחרות), התשנ"ד-1994.

הצעת חוק משק הדלק (קידום התחרות), התשנ"ד-1994

אברהם פורז:

בישיבה הקודמת התקיימה פה הצבעה בהצעה לפצל את החוק. תוצאת ההצבעה היתה תיקון, כלומר שההצעה לפצל לא עברה, ואז לא נותר לנו אלא לדון בחוק כמיקשה אחת.

יושב-ראש הקואליציה, חבר הכנסת מאיר שטרית, הגיש בקשה לרביזיה בהחלטה הזאת. ההצבעה על הרביזיה היתה אמורה להיות היום. אתמול פנה אלי חבר הכנסת שטרית וביקש ממני עוד שבוע ימים כדי לאפשר לו לבדוק עוד כמה נושאים בחוק. הוא ביקש שההצבעה על הצעתו לקיים רביזיה תתקיים בשבוע הבא. אני אמרתי לו שאני לא רואה בזה פסול ושאני מסכים לבקשתו. הוא גם אמר שאין לו שום התנגדות שאנחנו נמשיך לדון כרגע ביתר הסעיפים שאינם נוגעים לנושא שבמחלוקת. אתם הרי זוכרים שהרביזיה נועדה לבדוק את השאלה האם אנחנו מטפלים בחוזים של העבר ואיך מטפלים בהם, לכן אלה לא מסוג הדברים שצריך להביא אותם להצבעה.

על דעתו של יושב-ראש הוועדה, חבר הכנסת אברהם יחזקאל, הרביזיה תתקיים בשבוע הבא. אנחנו היום נתקדם בדיון בסעיפים שלא נוגעים לחוזי העבר אלא נוגעים לעתיד. בשבוע הבא תתקיים הרביזיה. אם יוחלט על פיצול, אנחנו נמשיך לסעיפים שמתחילים היום ואת שאלת חוזי העבר נשאיר לישיבה שתתקיים לאחר 20.6. מדוע 20.6? כי משרד המשפטים בשם המדינה התחייב להביא בפנינו עד ה-20.6 את הצעתו איך לטפל בבעיית החוזים של העבר. אני מקווה שתעמדו בתאריך הזה, גברת שפיניץ.

טנה שפיניץ:

עמדנו בכל ההתחייבויות שלנו.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני רוצה להודות לחברי הוועדה ולחברי וידי, חבר-הכנסת אברהם פורז, על הדיונים בתחום הזה. אני רק רוצה להבהיר משהו. בסך הכל יש בליבי כעס אדיר מאוד וזעם רב. אני חש שהממשלה מגלגלת את כל נושא סוגיית העבר לפיתחה של ועדת הכלכלה. זה פשוט בלתי אפשרי. אני קורא לממשלה להפגין מנהיגות מקצועית ואפילו פוליטית. אני יודע שבתחום הזה עוסקים כל מיני טייקונים כלכליים וטייקונים אחרים, טייקונים בקנה מידה ישראלי לפחות.

אברהם פורז:

טייקונים זה כרישים.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני יודע ואני אומר לכם שלא תמיד קל לעמוד מול אותם טייקונים. אני אומר את זה לפרוטוקול. לכן אני חושב שמהבחינה הזאת ראוי שהשרים הנוגעים בדבר לא יעמידו את חבר הכנסת אברהם פורז, את חבר הכנסת גדעון עזרא, את חברי הכנסת איתן כבל ועבד-אלמאלכ דהאמשה, ואת חברי הכנסת ויינברג, גבאי ודיין מול אותם טייקונים. אני רוצה שתהיה מדיניות ממשלתית. לא יתכן מצב שבתחום החשוב ביותר במדינת ישראל, תחום האנרגיה והדלק, לא תהיה מדיניות ממשלתית. אין מדיניות.

ה-20.6 בשבילנו הוא תאריך קריטי, לא רק במובן הטכני. אגב, כל ממשלות ישראל פחדו לשים את האצבע על העניין הזה ויש בליבי תיסכול רב על מי שמפחד לקבוע מדיניות.

נקודה שניה, אני התחייבתי, וחבר הכנסת אברהם פורז התחייב, שאת סוגיית הרפורמה אנחנו נסיים בקדנציה הזו. אני אומר שיש לנו חברי ועדה מצטיינים, מצויינים וכולם שותפים לתהליך אבל אם אתם רוצים לקבוע מדיניות בלי הממשלה אז נודיע את זה ב-20.6. יכול מאוד להיות שבמידה ואני אדע כיושב-ראש ועדת הכלכלה שבתחום האנרגיה אין מדיניות, שמה-20.6 אנחנו נקבע את הדברים לבד ולא על דעת הממשלה. אני יודע שחבר הכנסת אברהם פורז עובד ימים ולילות בדיונים ומעשים וכולי. לי אישית כבר נמאס מאי ההתקדמות בתחום הזה. התקדמנו בהרבה מאוד תחומים ובתחום הזה - לא.

נושא שלישי, שנגזר מהעניין הוא סוגיית בתי הזקוק: אני מודיע לכם, אני הולך להניח הצעת חוק לפיצול בתי הזקוק, חיפה ואשקלון.

ונקודה רביעית, כל סוגיית יבוא הגז. כל תחומי האנרגיה האלה, לגבי יבוא הגז יש ויכוח מי מייבא, מה מייבא. ועוד פעם, גם שם יש טייקונים. אגב, בכל מקום אלה אותם שמות.

אלה ההערות שלי. תודה, ואני מתנצל שאצטרך לעזוב.

מ"מ היו"ר אברהם פורז:

רבותי, אנחנו נתחיל לעבור על הצעת החוק. הייתי רוצה לקבל איזשהו עידכון. בישיבה הקודמת שהתקיימה לפני הפגרה דווח לנו על-ידי נציגי מינהל מקרקעי ישראל ומשרד התשתיות שמינהל מקרקעי ישראל עומד לקבל החלטה לפיה מי שהוא מחזיק בקרקע של המינהל, שקיבל אותה בחכירה או כבעל רשות למטרה אחרת, יוכל לפנות למינהל ולקבל היתר להקמת תחנת דלק בלי להחזיר את הקרקע, כמובן בכפוף לתשלומים. מי יכול לעדכן אותנו מה קרה בעניין הזה?

משה אהרוני:

אתמול היתה החלטת מועצה בנושא. המועצה הגיעה לסיכום עם ארגון נכי צה"ל, שאחד מסעיפיו היה לאפשר לבעל זכויות בקרקע לשנות את יעד הקרקע לתחנת תדלוק. המינהל יאפשר לו את זה, ומי שיישנה את הייעוד לא יצטרך לשתף נכה צה"ל בכך.

היו"ר אברהם פורז:

זה החלטות רשמיות של מועצת המינהל? האם אפשר לקבל אותן מודפסות?

משה אהרוני:

אני אשלח את זה לוועדה.

גדעון עזרא:

זה לא רק לגבי נכי צה"ל, זה כללי.

היו"ר אברהם פורז:

המשמעות היא שמי שקיבל למשל קרקע מהמינהל למטרת קניון ויש לו שם מגרש חניה יכול לבקש לשנות את הייעוד והוא יקבל היתר. העניין של נכי צה"ל הוא רק לגבי מגרשים חדשים ופנויים.

אתי במלר:

בנוסח של הצעת החוק שגובש על-ידי הוועדה ההתייחסות לנושא הזה היא בסעיף 5. אני מניחה שהוא עמד לנגד עיני חברי מועצת המינהל כשדנו בעניין. מה ההבדל בין החלטת מועצת המינהל, כפי שהתקבלה, לבין מה שמוצע על-ידי הוועדה? האם יש איזשהם שינויים מהותיים או שזה תואם?

היו"ר אברהם פורז:

אולי אתה צריך קצת זמן לקרוא את שני הדברים ולהשוות. בסדר, תיקח לך כמה דקות ונחזור אליך.

אני מציע שנתחיל לעשות עבודה טכנית כי בסופו של דבר חוק שמגיע לקריאה שניה ושלישית בלי העניין הטכני לא יכול לזוז.

גדעון עזרא:

אני מבקש להבהיר דבר אחד לגבי הסעיף הקודם. בסעיף 5(א) כתוב: "אין בהוראה זו כדי לפטור אותו

אדם מקיום יתר הוראות החוזה שבינו לבין המינהל, או מקיום הוראות כל דין...". מכאן אני חצה לחזור להוראות כל דין לגבי התחנות החקלאיות, או התחנות הפירטיות, שהן גם כן על קרקע של המינהל. נדמה לי שכאן "הוראות כל דין" זה כולל לעבוד על-פי הוראות איכות הסביבה וכיוצא בזה אך זה לא עולה בקנה אחד עם סעיף אחר בחוק שלנו. כאן צריכים להבהיר את הדברים בצורה חד-משמעית. החוק הזה למעשה מאפשר את קיום אותן תחנות פירטיות. אני מדבר על הכוונה הכללית וצריך להבהיר לחלוטין שמדובר על תחנות דלק כדת וכדין. זו איננה המגמה במדינת ישראל. אני לא יודע מה כוונת הממשלה, אני חושב שיש כוונה להכשיר אותן.

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו ניראה את החלטות מועצת המינהל.

גדעון עזרא:

אבל זה לא כל-כך נוגע למינהל. זה נוגע יותר ל...

היו"ר אברהם פורז:

ברור דבר אחד, שאם יש לך נביח קרקע חקלאית, משעה שהמינהל מוכן להתיר לך הקמת תחנת דלק אתה צריך לעבור את כל האישורים של התכנון. זה חייב להיות מיועד לתחנת דלק, אתה צריך היתרים ורשיונות.

גדעון עזרא:

מצב הדברים במשק הוא כזה שמוכרים דלק לציבור החופשי, נכון להיום, בתחנות דלק שאינן מוכשחות להיות תחנות דלק.

היו"ר אברהם פורז:

זה דבר לא חוקי לדעתי.

אתי במדלר:

חבר הכנסת גדעון עזרא, הצעת החוק הזאת לא תכשיר את התופעה הזאת, בפירוש לא.

גדעון עזרא:

גם אם זה לא מכשיר את התופעה, אז אנחנו סוגרים עין אחת ומתעלמים ממה שקורה.

היו"ר אברהם פורז:

היתה הצעה של מר יואב ערמוני ממינהל הדלק שאני מוכן לאמץ אותה. אם משרד המשפטים או המשרד לתשתיות לאומיות יביאו לנו נוסח אני מאוד אשמח. ההצעה היא שאנו ניתן למינהל הדלק אפשרות לאכוף את חוק רישוי עסקים. היום חוק רישוי עסקים הוא חוק מוניציפלי והוא בידי הרשויות המקומיות. אם עסק מתנהל ללא רישיון בתחום של איזה מועצה איזורית הגוף המופקד על האכיפה הוא המועצה האיזורית וכנראה היא לא אוכפת, או אוכפת לא באופן ראוי. אני בוודאי לא אתנגד להכניס פה לחוק סעיף האומר שניתן למינהל הדלק או לראש מינהל הדלק סמכות לפנות לבית-המשפט ולבקש סעדים לפי חוק רישוי עסקים לגבי עסק שפועל שלא כחוק. אני מציע שהמשרד לתשתיות לאומיות, מינהל הדלק ומשרד המשפטים, אם זה ניראה להם, ינסחו את זה ויביאו לנו איזה נוסח. אני אשמח לכלול אותו.

גדעון עזרא:

אני מצטרף אליך ואני בטוח שגם המשרד לאיכות הסביבה יצטרך לזה.

יוסי ישראל:

יש היום תחנות שמספקות דלק לציבור הרחב למרות שיש להן צו סגירה מבית-משפט. כמו שהזכיר אדוני היושב-ראש, אין היום את הסמכות, לא למינהל הדלק - יכול להיות שיש את הסמכות הזאת לגופים אחרים שלא מנצלים אותה - לסגור את אותן תחנות. אזכיר את תחנת הדלק בכניסה לירושב מבוא מודיעין שיש לה צו סגירה כבר בערך שנה והיא ממשיכה למכור דלקים. אמרנו למשרד המשפטים עוד לפני הישיבה שאנחנו נעביר להם במהלך היום הצעה לנוסח שיהיה מבוסס על חוק משק הגז. שם כן יש למינהל הדלק והגז חוקי אכיפה ואני מקווה שזה יתן את התשובה.

גדעון עזרא:

יש רק ויכוח בממשלה מי יעשה את האכיפה. אני בעד מינהל הדלק.

היו"ר אברהם פורז:

הרי תהיה פה סמכות מקבילה. יש מקרים לא מעטים שיש גורמים שונים שיכולים לפעול. למשל בתחום התכנון והבניה יש סמכות מקבילה של יושב-ראש ועדה מקומית ויושב-ראש ועדה מחוזית להביא אפילו קצין משטרה. כל אחד יכול לעשות אבל בסוף אף אחד לא עושה את זה.

אני מציע שנתחיל לעבור על סעיפי ההגדרות. גברת במדלר, אולי תוכלי לקרוא את הסעיפים.

אתי במדלר:

השאלה היא באיזה סעיפים הוועדה רוצה להתחיל. אני חושבת שאת סעיפי ההגדרות כדאי דווקא להשאיר לסוף כי זה נגזר מתוך ההוראות המהותיות.

אני ישבתי עם גברת גרשוני בשבוע שעבר, היא נתנה לי נוסח שלא גובש סופית אבל שמוצע בשלב זה על-ידי הממשלה שיש בו התייחסות לסעיפים שונים מהצעת החוק. עכשיו השאלה היא במה הוועדה רוצה להתחיל לדון. אנחנו נקרא את הנוסח שלנו ואולי גם מה שהממשלה מציעה בעניין הזה. האם אתה רוצה לדון למשל בחוזה בלעדיות לעתיד?

היו"ר אברהם פורז:

כן.

אתי במדלר:

אז אולי לפני שנקרא את זה כדאי להציג את עמדת הממשלה, שמתנגדת בכלל להסדיר את הנושא הזה בחקיקה.

רחל גרשוני:

הממשלה מתנגדת ל**סעיף 3** משום שהיא חושבת שאמצעים אחרים ישיגו את המטרה הזאת בצורה פחות פוגעת בזכויות היסוד. מה הם האמצעים האחרים האלה? ההסדר שהממונה השיג, ועכשיו יש התקדמות נוספת שההסדר עם "דלק" אושר על-ידי בית-הדין להגבלים עסקיים.

היו"ר אברהם פורז:

אבל מה מונע מחר ממישהו שהקים תחנת דלק חדשה להתקשר עם חברה חדשה ל-50 שנה?

רחל גרשוני:

מכיוון שיש גם דפוסים לעתיד בהסדר הזה. נכון שהם לא חלים על חברות הדלק החדשות באורח ישיר אבל הרי כל דבר כזה הוא הסדר כובל והממונה יכול לשקול.

היו"ר אברהם פורח:

אנחנו לא יודעים אם הוא הסדר כובל. למה הוא הסדר כובל? אם אני עושה הסכם עם תחנת דלק ל-50 שנה, למה זה הסכם כובל?

רחל גרשוני:

בוודאי שהוא כובל כי הוא הסדר בין בני אדם המנהלים עסקים, הכובל צד אחד ומגביל את התחרות, כך קבע הממונה בקביעה הראשונית שלו.

אורלי מירון:

כך קובעות הוראות חוק ההגבלים העסקיים.

היו"ר אברהם פורח:

ואם זה ל-20 שנה, זה כובל?

אורלי מירון:

בסוגריים נגיד שגם אם זה יהיה ליומיים זה יהיה כובל וזה מצריך את אישור בית-הדין להגבלים עסקיים.

רחל גרשוני:

רק שאם זה ליומיים אז כפי הנראה זה יזכה לפטור.

היו"ר אברהם פורח:

הרי מאז שקיים חוק ההגבלים העסקיים נחתמו הרבה מאוד הסכמים כאלה, כולל ההסכמים המתחדשים בתחנות תידלוק. הרי כששילמו למישהו מיליון דולר לא שילמו בשביל עוד חודש. כנראה שילמו לו בשביל עוד תקופה ארוכה מאוד. איך זה שכל ההסכמים האלה עומדים על הרגליים?

אורלי מירון:

יש שני דפוסים של הסכמים. מאז קביעת הממונה שהסדרים כאלה נופלים בגדר הסדר כובל, קביעה משנת 1993, דפוסים ההתקשרות בין חברות הדלק לבין תחנות הדלק שינו את אופיים ושינו את המסגרת. היום ההסכמים נופלים במסגרת הסכמי שכירות והפעלה שמעצם היותם הסכמי שכירות הם לתקופות קצרות יותר, לתקופות שקצרות מ-10 שנים, והחברות לא נכנסות למסגרת ההתקשרות הזו. נכון להיום חברות הדלק מתקשרות בעיקר בהסכמי שכירות והפעלה, כאשר הנטייה הראשונה שלהן היא להתקשר עם תחנות דלק שהן רוכשות בהן זכויות קניין ובעלות, לקנות את התחנה, לקנות שטח ועליו להקים תחנת דלק ולא "להסתכן" בהתקשרות בהסדר כובל שסותר את קביעת הממונה.

היו"ר אברהם פורח:

אני אומר לכם את דעתי. אני בעד כן לכלול את הסעיף הזה. הייתי אומר שאולי במידה מסויימת זה על בסיס מי שנכווה ברוחחין. אני חושב שקביעה מאוד מפורשת בחוק, שהסכם להפעלה לא יכול לעבור תקופה מסויימת, זה הדבר הכי ברור. זה לא עניין לפרשנות, לא צריך להתחיל עם כל מיני פלפולים, לא צריך לגעת בכל מיני ניואנסים. זה ברור שמי שעושה הסכם לתקופה מעל מה שנקבע פה מכניס את עצמו לבוץ.

אני הייתי מציע ככה, אנחנו הרי היום לא נקיים הצבעה. אנחנו נצביע על הסעיף הזה בישיבה הבאה. אבל נעבור עליו רק לצורכי ניסוח כדי שנדע מה חילוקי הדיעות. מדובר פה על שני מקרים: (1) מקרה שחברת הדלק לא משקיעה כלום; (2) מקרה שחברת הדלק משקיעה.

אתי במלר:

אקרא את הנוסח שהוצע על-ידי הוועדה מסעיף 2 להצעת חוק, הצעה לנוסח סעיף 3 לחוק משק הדלק.

סעיף 3 - חוזה בלעדיות - הסדר כובל

"(א) חוזה בלעדיות, שנכרת לאחר מועד התחילה, לתקופה שאינה עולה, בין במישרין ובין בעקיפין" -

אני עושה רגע אתנחתא ואומר לכם שהמילים "בין במישרין ובין בעקיפין" כוונתן היתה לתפוס את האופציות הכלולות באותם חוזים, אופציות שמאפשרות לחברת הדלק להאריך את תקופת ההתקשרות, אופציה של חברת הדלק עצמה. הנוסח הזה לא כל-כך ברור. אני מדברת על העיקרון, בנוסח אנחנו נטפל כמובן אחרי שהוועדה תחליט את אשר תחליט.

"(א) חוזה בלעדיות, שנכרת לאחר מועד התחילה, לתקופה שאינה עולה, בין במישרין ובין בעקיפין, על 3 שנים שתחילתן במועד האספקה הראשונה, לא יראו אותו כהסדר כובל לענין חוק ההגבלים העסקיים אך בשל תקופת הבלעדיות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חוזה בלעדיות, אשר כלולה בו התחייבות של חברת דלק לשאת במלוא הוצאות המימון להקמת תחנת התדלוק אליה מתייחס החוזה, או מלוא הוצאות לשיפוצה המהותי, ושנכרת לתקופה שאינה עולה על 9 שנים ממועד האספקה הראשון, לא יראו אותו כהסדר כובל לענין חוק ההגבלים העסקיים אך בשל תקופת הבלעדיות."

מה שאנחנו אומרים בעצם, שכל תקופה העולה על התקופות הנקובות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ממילא רואים אותו כהסדר כובל. מה דינו של הסדר כובל? אם הצדדים רוצים לחתום על חוזה או על התקשרות המהווה הסדר כובל הם צריכים להגיש בקשה לבית-הדין להגבלים עסקיים על מנת שיאשר את ההסדר הכובל. הסדר כובל איננו תמיד אסור אלא בית-הדין רשאי להתיר אותו. ולכן בא סעיף קטן (ג):

"(ג) הוגשה לבית הדין, כהגדרתו בחוק ההגבלים העסקיים, בקשה לאשר חוזה בלעדיות שהינו הסדר כובל, יביא בית הדין בחשבון, בין יתר שיקוליו, גם את הסכום שתחברת הדלק התחייבה להשקיע לצורך מימון הקמתה של תחנת התדלוק או שיפוצה."

בחוק ההגבלים העסקיים מנויה סידרה של שיקולים שעל בית-הדין להביא בחשבון כשהוא שוקל אם לאשר הסדר כובל או לא, כשכל השיקולים בעצם - ותתקן אותי גברת מירון מהרשות להגבלים עסקיים אם אני טועה - בעצם מטרתם לבחון אם ההסדר הוא לטובת הציבור. ממילא בית-הדין שוקל גם את הגורמים שמנויים כאן בסעיף קטן (ג), למרות שהם לא מנויים במפורש בסעיף הדין בנושא הזה בחוק ההגבלים העסקיים, אבל זה נוהל שהשתרש, שבית-הדין שוקל את השיקולים האלה. אבל כדי שלא יבא מאן דהו בעתיד ויטען שמא אין בסמכותו של בית-הדין לשקול את השיקולים האלה, אנחנו חשבנו שראוי להוסיף את זה במפורש לנוסח החוק.

הו"ר אברהם פורז:

אני עדיין זוכר את הבעיה שהתעוררה, מה קורה במקרה שתחברת הדלק מכסה רק חלק מהוצאות התחנה? איפה אנחנו עומדים אז? זה עדיין לא יותר מ-3 שנים.

אתי במלר:

זה עדיין לא יותר מ-3 שנים, בוודאי. כל מה שפחות ממלוא ההוצאות.

גדעון עזרא:

המטרה שלנו היא בסך הכל שתהיינה הרבה תחנות דלק. באחת השיחות שלי עם חברת הדלק אמרה לי חברת דלק שלפעמים התאריכים הם מגוחכים עד כדי כך שהם פשוט לא ירצו, לא ישתלם להם לעשות חוזה לתקופות קצרות. כשאנחנו דיברנו על 7 שנים הם אמרו שלא יעלה על הדעת, שמחזירים את ההכנסות אחרי 7 שנים. אני חושב שבסעיף הזה כדאי לנו, לטובת הציבור בסופו של דבר, לשמוע את עמדת

חברות הדלק לגבי מספר השנים, את כולן ביחד. אנחנו מדברים על ההווה ועל העתיד, לא מדברים כרגע על העבר. משום שאם נניח בעל התחנה עשה את הכל והחברה צריכה רק לספק לו את המשאבות והוא אחרי 3 שנים רוצה להתקשר עם חברה אחרת ואז צריך להחליף את המשאבות, אני לא בטוח אם חברות הדלק בכלל תשמחנה ללכת על חוזים כאלה, וכתוצאה מכך לא תקומנה תחנות חדשות. אני חושב שכדאי להתיעץ איתם בעניין הזה.

היו"ר אברהם פורז:

לדעתי אנחנו צריכים לעשות 3 מדרגות. חייבת להיות מדרגה אחת של אפס השקעה, מדרגה אחת של 100% השקעה.

גדעון עזרא:

אין אפס השקעה כי איך שלא יהיה החברות מספקות את המשאבות.

היו"ר אברהם פורז:

לא בהכרח, הוא יכול גם לקנות או להשאיל את המשאבות. למה לא? אני לא חושב שיש בעיה. הוא יכול לנסוע לאמריקה ולהביא משאבות דלק. האם זאת בעיה לקנות משאבות דלק?

דחורה ליפשיץ:

המדרגה היא לא אפס. המדרגה היא אפס עד המדרגה הבאה. אז גם אם בדרך כלל זה משאבות אז זה לא יגיע לרף הבא.

גדעון עזרא:

השאלה היא אם הרף צריך להיות 3 שנים. אם הם יגידו של-3 שנים הם לא מתקשרים אז ...

היו"ר אברהם פורז:

אומרים לנו כאן נציגי הממשלה שאולי בכלל לא צריך לקבוע רף כי הם יסתדרו עם זה גם בלי רף. אני הייתי מציע שנקבע שאם אין השקעה בכלל - זה 3 שנים; אם יש השקעה כלשהי - זה עד 9 שנים; ואם ההשקעה היא מלאה - אני מוכן להגיע עד 14 שנים. אבל לקבוע רף כדי שלא ניראה יותר חוזים ל-50 שנה, שהדבר הזה יעלם בכלל.

חנן וולפמן:

אבל אז אתה יוצר מצב שמספיק שישקיעו משהו סימלי וזה יהיה 9 שנים. אז עדיף לא לקבוע שום מידרג כזה אלא, אם רוצים, אז פשוט לשנות את ה-3 שנים ל-9 שנים. אני לא יודע אם זה נכון, אני לא חושב כך.

היו"ר אברהם פורז:

אני מסכים איתך שאז יתכן שבעל התחנה יתן למנהל התחנה עציץ פרחים ויגיד שהוא השקיע משהו.

חנן וולפמן:

אנחנו הצענו באמת לרדת מאותו מבחן ביניים ולהשאיר פה שיקול דעת לבית-הדין.

היו"ר אברהם פורז:

אז יכול להיות שאנחנו צריכים לקבוע שזה יהיה 7 שנים אם יש השקעה כלשהי, ניתן אפשרות בכל זאת, 14-1 שנים אם יש השקעה של 100%.

דחורה ליפשיץ:

למה "השקעה כלשהי"? למה לא לדבר על אחוזים, על 50%, 60%? "השקעה כלשהי" זה אומר שאין כלום, זה בעצם אומר שאין לך מדרגה.

היו"ר אברהם פורז:

לי מאוד מפריע חוק שגננס להתחשבנות, שאומר: תראה לי את החשבונות, תראה לי את הקבלות. זה כמו אצל פקיד השומה.

איתן כבל:

אבל זה יהיה בכל מקרה. כי בסוף כשמתחילים לריב, זה מגיע לקבלות. זאת בדיוק הנקודה. כאן כתוב "לשיפוצה המהותי". אני כבר חושב על אותם אנשים שייתדינו מול גורם כזה או אחר ובית-המשפט אחר-כך יישב שנים כדי לקבוע מה זה השיפוך המהותי. צריך לקבוע איזשהו מבחן בסיסי.

היו"ר אברהם פורז:

אבל יש דבר אחד חשוב שאנחנו עושים: אנחנו כותבים 14 שנים ולא מעבר לזה. חודים ל-50 שנה עם אופציה אנחנו לא נראה יותר.

איתן כבל:

על זה אין ויכוח.

חנן וולפמן:

לכן ההצעה הבסיסית היתה ל-14 שנים, והמבחן ל-14 שנים הוא מבחן מוחלט, של השקעה מלאה. הממשלה הציעה בזמנו ל-14 שנים על בסיס הקביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים בהנחה שתהיה השקעה ב-100%.

היו"ר אברהם פורז:

ואז מי שמשקיע השקעה חלקית יכול להיות רק עד 3 שנים.

אתי במדלר:

או שהוא יפנה לבית-הדין להגבלים עסקיים, זאת בדיוק הנקודה, לכן בא סעיף קטן (ג) המוצע.

דחורה ליפשיץ:

בכל מקרה כשמדובר על שיפוך של מדרגה או שיפוך מהותי כזה יגיעו לבית-הדין, כי במילא מישהו יצטרך להגיש עתירה. זה מה שמופיע פה בסעיף קטן (ג), שבתקופת הביניים תהיה אפשרות לפנות לבית-הדין, או שבכל מקרה שמדובר בהסכם כובל תהיה אפשרות לפנות לבית-הדין.

טנה שפניץ:

אבל אז לא צריך את זה, בשביל זה לא צריך חוק. הרי המצב היום הוא שניתן לפנות לבית-הדין. כאן אתה נותן לו פטור, אתה מיטיב את מצבן של חלק מהתברות לעומת ההסדר שלהן עם הממונה על ההגבלים העסקיים, אם אינני טועה.

היו"ר אברהם פורז:

זה לא יהיה רטרואקטיבי, זה יהיה מהיום ואילך ממילא.

ועדת הכלכלה (259)
05.05.98

אורלי מירון:

כל ההסדר עם הממונה על ההגבלים העסקיים הוא מכאן ואילך.

טנה שפניץ:

כל ההסדר הוא כלפי מה שיהיה קדימה. אם אתה תשמע על ההסדר אתה תיראה שבעצם מצבן של החברות, לפחות אלה שבבית-הדין, משתפר היום עקב החוק, אתה לא מטיל עליהן הגבלות נוספות.

אורלי מירון:

בסעיף הזה אתה מיטיב איתם.

היו"ר אברהם פורז:

אני מונע את התופעה של חוזים ל-50 שנים.

טנה שפניץ:

האם אתה ער להסדר של הממונה על ההגבלים העסקיים היום?

היו"ר אברהם פורז:

כן, אבל ההסדר של הממונה הוא עם חברות ותיקות. גם כשחברה חדשה קמה אני לא חצה שיהיה לה חוזה ל-50 שנה.

דחורה ליפשיץ:

אבל כל הזמן זה מנוסח גם בצורה שצריך לקבל אישור.

לאה ורון:

אני לא מבינה למה זה מיטיב איתם?

אורלי מירון:

היום אני לא בטוחה שחברת "פז" תירצה להתקשר על-פי הקריטריונים האלה בהיעדר

היו"ר אברהם פורז:

אני שואל אותך שאלה. עזבי את "פז" לרגע. נניח שיש לי מגרש פנוי פרטי. הלכתי לאיזשהי חברת דלק חדשה ואני רוצה להתקשר איתה ל-50 שנה. האם אני לא יכול לעשות את זה?

אורלי מירון:

הסכם אספקה בלעדי ל-50 שנה נופל בהגדרת הסדר כובל ואתה לא יכול לעשות את זה אם לא קיבלת את האישור המתאים.

היו"ר אברהם פורז:

ולשנה?

אורלי מירון:

לכל תקופה שהיא אתה לא יכול בלי אישור, בין אם זה פטור מהממונה במקום ש...

היו"ר אברהם פורז:

זה די הגיוני שאם יש לי זיכיון של מקדונלדס אני לא יכול למכור באותה חנות "בורגר קינג", נכון? זה די הגיוני שברגע ששלט של "פז" תלוי על תחנת הדלק, שמוכרים מוצרים של "פז". אני לא חושב שצריך לשגע את הממונה באינסוף בקשות שיתעוררו. האם אתם רוצים להתעסק עם מאות תיקים?

איתן כבל:

בהנחה שהשוק עכשיו נפתח, כתוצאה מפעולות כאלה ואחרות, יש ויכוח ויש מאבקי כוח סביב לא מעט כסף בין החברות. למה שלא נקבע את המקסימום, שמיום אחד אחרי התקופה שנקבע זה יהיה הסדר כובל? האם אנחנו כל-כך לא נותנים שיקול דעת גם לאדם שהוא בעל הקרקע במקרה הזה או בעל המיבנה כשהוא נכנס למשא ומתן? למה אנחנו צריכים לבוא ולקבוע מה הוא מהותי ומה הוא לא מהותי? כשבן אדם נכנס להסדר, כשהוא בעל חברת "פז" או בעל חברת "דלק", "סונול" או "אלון", יש לו את כל החברות האלה, למה שאנחנו נקבע מה היא ההשקעה הגבוהה?

היו"ר אברהם פורז:

אני אגיד לך למה, כי בעבר גם היה "פז", "דלק" ו"סונול" ולכל אחד היה חוזה ל-50 שנה + 50 שנה.

איתן כבל:

אמרתי לך, קודם כל נקבע את הגבול, קודם כל אתה חותך את זה.

היו"ר אברהם פורז:

אז אתה בעד לקבוע את הגבול ל-14 שנים?

איתן כבל:

אם יבואו ל"פז" ו"פז" יגידו שהם לא מוכנים, האם אתה נותן לנו חוזה ל-7 שנים אם אנחנו נותנים לך משאבות? אנחנו רוצים ל-7 שנים ויום. יבואו "סונול" ויגידו: אנחנו ניתן לך ל-7 שנים ויומיים. בכל זאת מתחילה איזשהי תחרות בשוק. אי אפשר להגיד שהיום כתוצאה מריבוי תחנות הדלק ...

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו קובעים רק גג עליון, שמעבר לזה לא חוקי. זה ברור שבחיים לאחד יהיה חוזה לשנה, לאחר לשנתיים ולשלישי ל-10 שנים.

איתן כבל:

אז למה תיקבע מה זה "שינוי מהותי" ומה זה לא שינוי מהותי? אתה משאיר את זה להחלטה אחר-כך בבת-משפט שייבואו ויתחילו לקבוע. מה, אני אתדיין שנים מה זה השינוי המהותי, האם הוא השקיע 20,000 דולר בשינוי מהותי?

היו"ר אברהם פורז:

בוא ניקח סיטואציה שחברת הדלק משקיעה מחצית מהעלויות. בעל התחנה בנה את המיבנה וחברת הדלק משקיעה את המיכלים, את המשאבות ואת כל הדברים האלה. במקרה כזה החוזה לא יכול להיות ליותר מ-3 שנים כי החברה לא השקיעה 100%. זה נראה לי זמן קצר מידי, לא הגיוני.

אתי בנדלר:

אני לא יודעת למה אתם כל-כך מפחדים מלשלוח אותו לבית-הדין להגבלים עסקיים. אולי במקרה הזה תיתנו סמכות מפורשת לממונה.

היו"ר אברהם פורז:

אני לא רוצה שכל הזמן ילכו לבתי-דין להתדיינות של עורכי-דין וכולי, אנחנו רוצים למנוע את זה. אני רוצה פחות ביוקרטיה. אז בואו נקבע ככה, נשאיר 7 שנים ו-14 שנים.

גדעון עזרא:

למה 7 שנים?

היו"ר אברהם פורז:

אם מישהו השקיע פחות מ-100% - 7 שנים.

אתי במלר:

ואם הוא לא השקיע בכלל ובכל זאת אתה מאפשר לו לעשות 7 שנים? מדוע? 7 שנים זה תקופה נורא ארוכה. אתה מטיב עם חברות הדלק בצורה בלתי רגילה.

איתן כבל:

יש פה כל-כך הרבה פרמטרים, למשל המיקום של התחנה. לדוגמא, נניח שחברת הדלק משקיעה את מירב הכסף אבל בעל התחנה נותן לה קרקע במיקום הכי טוב ברדיוס של 100 קילומטר. אני שואל למה אתה נכנס לזה.

היו"ר אברהם פורז:

אני חושב שבסך הכל אנחנו צריכים לקבוע את הרף הגבוה, לומר שהסכם התקשרות לא יהיה ליותר מ-14 שנה, נקודה, ולא ניכנס יותר לשום דבר בפנים.

אלי חוּף:

אותו בעל קרקע או בעל מיבנה יהיה במשא ומתן עם "אלון" ועם "דור" ומי שייתן הצעה יותר טובה הוא יבחר בו.

היו"ר אברהם פורז:

אבל אז לדעתי איש לא יפנה לבית-הדין כי 14 שנים זה ...

אורלי מירון:

אז כולם יעשו הסכם ל-14 שנים.

אתי במלר:

אתה מרע את המצב.

היו"ר אברהם פורז:

אז יעשו הסכם ל-14 שנים. אבל יש גם תנאי שוק ותחרות. בן אדם לא צריך לכבול את עצמו ל-14 שנים אם מישהו אומר לו שהוא נותן לו את זה ל-5 שנים.

אורלי מירון:

אבל אם אני נותן לו את זה ל-14 שנים אבל עם הרבה מאוד כסף אז אולי הוא כבר כן ירצה.

ועדת הכלכלה (259)
05.05.98

היו"ר אברהם פורז:

מי שנווה ב-50 ועוד 50, 14 ניראה לו תקופה קצרה.

אתי בדלר:

אני רוצה להזכיר, חבר הכנסת פורז, שאתה מציע הצעות נוספות בהצעת החוק ובמקרים רבים לא תהיה תחרות אמיתית משום שממוקמת לא רחוק תחנת דלק אחרת ואז בלאו הכי מספר החברות שיוכלו להיכנס למקום מסויים יהיה הרבה יותר מצומצם כי אתה מטיל מגבלות על חברות אחרות מלהיכנס למקום.

היו"ר אברהם פורז:

הוא ינהל משא ומתן ולכל היותר החוזה יהיה ל-14 שנים.

אתי בדלר:

לא יהיה לו כל-כך עם מי לנהל משא ומתן, מקסימום שתי חברות, ואז אוטומטית אתה נותן לו הכשר ל-14 שנים, כשהיום יש לך פחות מ-3 שנים. אני חושבת שכדאי אולי באמת להתעדן בהסדר של הממונה לעניין הזה. אולי, ברשותך, שייציגו בכל זאת מה הוא ההסדר כדי שמדע להשוות לפחות.

היו"ר אברהם פורז:

לי יש כלל בחיים, אם אני יכול למנוע טיפול ביוורקרטי בעייתי, טפסים ודיונים, אני רוצה למנוע אותו. יש יתרון בפשטות. אני לא רוצה שכל אחד יגיע לבית-הדין ושכל אחד יגיע לממונה ושהכל יהיה טפסים וכדומה. אומנם זה עבודה לעורכי-דין ואני בעדם אבל ...

איתן כבל:

יש גם היום הרבה עורכי-דין.

היו"ר אברהם פורז:

יש הרבה וצריך לתת פרנסה לכולם.

גדעון עזרא:

מעניין כמה מבין המובטלים הם עורכי-דין.

היו"ר אברהם פורז:

אני רוצה להגיד לך, חבר הכנסת גדעון עזרא, יש היום תופעה, אני לא יודע אם אתה יודע אותה, שכל הסטודנטים למשפטים שגמרו התמחות ולוקחים חודשיים כדי ללמוד לבחינות ההתמחות הולכים בתקופה הזאת ונרשמים בלשכת העבודה כמובטלים ומקבלים דמי אבטלה. לכאורה הם אקדמאים כי הם משפטיים, יש להם בי.אי. באוניברסיטה, הם לא עורכי-דין, אז מי ייקח אותם? הם נרשמים בלשכת העבודה ולומדים חודשיים יפה בבית על חשבון המדינה. זו מדינה נאורה.

רבותי, אני נוטה, וזו תהיה הצעתי - הם הרי יסבירו לי עכשיו שאפשר לעשות כיוון עדין, אני מסכים לכך, אבל, בסדר, תדברו: מה אתם אומרים על 14 שנים?

אורלי מירון:

14 שנים זה תקופה שנמצאה מתאימה במסגרת ההסדר שלנו, הן מבחינת חברת הדלק והן מבחינת הממונה, והיא נמצאה מתאימה במקום שבו ההשקעה של חברת הדלק היא השקעה מלאה. חשוב בעינינו המיידג של התקופות בהתאם להשקעה ובהתאם לכל מדד אחר אבל לא לתת כרטיס פתוח ל-14 שנים, לכולם בכל מקרה, כי בכך אנו מונעים את הדינמיקה שניסו להשיג בשוק על-ידי שחרור מהכבילה ארכת

השנים הזאת, שבכל פרק זמן מוגדר התחנה הזאת תצא שוב ושוב, ושוב חברות הדלק תוכלנה להתמודד על אפשרות אספקת הדלק אליה. 14 שנים זה פרק זמן ארוך מידי שלא מאפשר את התנועה הזאת בשוק.

היו"ר אברהם פורז:

אז מה אתם מציעים, איזה מידרג? בהנחה שדעתכם, שכל תיק יידון לגופו, לא תתקבל האם מה שאתם מציעים הוא 3, 7 ו-14? 3 אם אין השקעה, 7 אם יש השקעה כלשהי ו-14 אם יש השקעה מלאה?

אורלי מירון:

נכון.

טנה שפניץ:

7 בכלל הורדנו כשדיברנו בוועדת השרים לענייני חקיקה. היושב-ראש של הוועדה שכנע אותנו שהאמצע הוא מאוד בעייתי בעניין ההתחשבות.

היו"ר אברהם פורז:

אבל גברת שפניץ, לא יכולה להיות קפיצה מ-3 ל-14. אני יודע דבר אחד, אני יודע להבחין בין אפס ל-100%. קשה לי להבחין בין מה שהוא מעל אפס למה שהוא פחות מ-100%. לכן אם אנחנו נאמר ככה: עד אפס השקעה - 3 שנים, מאפס עד 100% - זה 7 שנים, ו-100% השקעה זה 14 שנים, אז אנחנו לא נצטרך להיכנס להבחנות. אז אני יודע או שהוא לא השקיע כלום או שהוא השקיע הכל.

דחורה ליפשיץ:

אז זה למעשה רק אפשרויות של 7 שנים ו-14 שנים. בשיטה הזאת בעצם המדרגה של ה-3 שנים היא כלום כי אף אחד לא אפס, תמיד הוא משקיע משהו, אפילו אם זה פחות מאחוז אז הוא משקיע בהצבת עציץ או משהו כגון זה.

היו"ר אברהם פורז:

יש דבר שהייתי קורא לה זוטי דברים או עיסקה מלאכותית. אם באמת חברת הדלק לא השקיעה משהו מהותי אלא נתנה עציצים ופוסטרים אז לא יגיעו שהם השקיעו.

דחורה ליפשיץ:

זו פירצה, כמו דמי אבטלה למתמחה, זה אחוז מעל האפס. אז מה? זה מה שהמחוקק קבע.

היו"ר אברהם פורז:

כלומר את אומרת: לעשות 7 ו-14, לעזוב את המדרגה של 3.

דחורה ליפשיץ:

לא, אני מציעה 3 ו-14.

היו"ר אברהם פורז:

יש לי בעיה עם 3 ו-14. נניח שבן אדם בנה את כל המיבנים, רק את המשאבות ואת הציוד הוא קיבל מחברת הדלק, אז הוא 3 שנים כמו אחד שלא נתן כלום?

טנה שפניץ:

חבר הכנסת פורז, או שהוא יסתכל קדימה ואז הוא יקח בחשבון את כל הדברים האלה.

גדעון עזרא:

עד עכשיו היה לו הסכם ל-90 שנה ואף אחד לא התרגש. עכשיו כשפתאום מדברים על 14 שנים אז צריך לעשות גם 7 שנים? מה קרה?

היו"ר אברהם פורז:

אני מציע ככה: עד אפס השקעה - 3 שנים, פחות מ-100% השקעה - 7 שנים, והשקעה של 100% - 14 שנים. נחיה עם זה.

אתי במדלר:

כשאתם מדברים על השקעה כלשהי, האם זה השקעה רק במימון הקמתה של תחנה חדשה או גם כשמדברים על שיפוץ מהותי של תחנה קיימת?

היו"ר אברהם פורז:

אם זה שיפוץ מהותי זה עד 7 שנים כי זה פחות מ-100%. כשאתה משפץ אתה לא יכול להשקיע 100%.

אתי במדלר:

אני חייבת לומר שמשרד המשפטים, בהצעה שהוא גיבש לפני שהוא התנגד לחלוטין להתייחסות לנושא הזה, דיבר על השקעה במימון של הקמת תחנת דלק חדשה. הם לא התייחסו בכלל לשיפוץ של תחנות דלק קיימות. מה הטעמים לכך אני למען האמת לא יודעת.

היו"ר אברהם פורז:

לפי אותו פרמטר בתחנת דלק קיימת לא יכולה להיות השקעה של 100%, כי יש משהו קיים. אפס זה לא המקרה כי הוא נותן, לדעתי זה מקרה של 7 שנים. זאת אומרת, לגבי מישהו ששיפץ תחנה ההסכם לא יכול להיות יותר מ-7 שנים כי הוא בדיוק באמצע.

אתי במדלר:

השקעה כלשהי בשיפוצה - זאת אומרת אני מתייחסת לשיפוץ רק במידרג הביניים.

גדעון עזרא:

מר רונן וולפמן העיר הערה נכונה, שבפריפריה כתוצאה מהעניין הזה יכול להיות שלא תהיה היום תחרות בכלל. בין מצפה רמון לאילת על הכביש המערבי בקושי יש שם תחנה, וזה יהיה ל-14 שנים? יש שם בקושי 3 מכונות ליום.

היו"ר אברהם פורז:

במקומות שמפסידים כסף - אין תחנות. העניין הוא מאוד פשוט, אם אין קונים אז גם היום לא יהיו.

גדעון עזרא:

אבל חברת הדלק שהיה לה חופש פעולה יותר גדול, אתה לוקח ממנה את חופש הפעולה.

אתי במדלר:

בנוסח שאנחנו הצענו אנחנו לא מונעים תקופות ארוכות יותר. אנחנו רק אומרים, לתקופות ארוכות יותר תיגש בבקשה לבית-הדין.

גדעון עזרא:

אני נגד הבירוקרטיה. תנו חופש פעולה.

היו"ר אברהם פורז:

באותם מיקרים שבהם זה תחנה שבה חברת הדלק לא משקיעה כלום, היא רק באה ...

גדעון עזרא:

אז יעשו חוזה ל-3 שנים וזה הכל.

היו"ר אברהם פורז:

אז 14 שנים זה ארוך מידי.

גדעון עזרא:

אבל הם יכולים לנהל משא ומתן. יש להם משא ומתן עם חברת הדלק אז הם יקבעו 3 שנים.

היו"ר אברהם פורז:

ההנחה שלנו היא שחברת הדלק היא הגורם החזק ובעל התחנה הוא הגורם החלש ואז מכתבים לו תקופות ארוכות.

גדעון עזרא:

אבל יש הרבה חברות. האם יעשו קרטל?

היו"ר אברהם פורז:

תיראה מה היה עד עכשיו. זה כמו שהנרי פורד אמר, 'אתה יכול לבחור כל צבע ובלבד שיהיה שחור'. הלכת לכל אחד ובסוף מצאת אותו דבר. מה זה עזר לך?

טנה שפניץ:

אבל אתה צריך להחליט, אם אתה אומר שיש עכשיו עולם חדש, יש שוק, יש תחרות ויש משא ומתן ...

היו"ר אברהם פורז:

אני עוד לא יודע אם יש עולם חדש. אני משתדל ליצור, עוד לא ברור שיש עולם חדש.

טנה שפניץ:

נגיד שיש עולם חדש. אבל אז אם יש תחרות ואם יש משא ומתן ואם אפשר, אז לפחות אל תכניס את האמצע הפרובלמטי הזה.

היו"ר אברהם פורז:

נניח שלאדם יש את המגרש שלו ואת המיבנים הוא בנה לבד וגם סלל את הכביש אך את הציוד הוא מקבל מחברת הדלק. בכל זאת יכול להיות שהציוד עולה כמה מאות אלפי דולרים.

טנה שפניץ:

אז שהוא יעשה את החשבון הכלכלי שלו.

היו"ר אברהם פורז:

אבל בסיטואציה הזאת אני מונע התקשרות מעל 3 שנים, אלא אם כן יש לו פטור מבית-הדין. לדעתי 7 שנים זה מדרגת ביניים.

חנן וולפמן:

הוא יכול ליצור מצב שבו הוא מתקשר ל-3 שנים ואחרי 3 שנים, בדוגמא שנתת, אם הוא לא ממשיך את ההתקשרות לתקופה מעבר לזה ללא הסכם בלעדיות הוא ישלם לו פיצוי על הערך המופחת של הרכוש. זה פיתרון עיסקי שאפשר לסגור אותו.

היו"ר אברהם פורז:

אבל מה מפריעה לי התקשרות של 7 שנים במקרים כאלה?

חנן וולפמן:

אני אתן לך דוגמא, למשל יכול להיות מצב שבו בתחנת דלק קיימת נסתים החוזה עם חברת דלק מסויימת. באה חברת דלק אחרת, או אפילו אותה חברת דלק, למשא ומתן עם בעל התחנה. הוא משקיע באיזשהו שיפוץ, למשל צובע את תחנת הדלק, וחותם איתו על הסכם ל-7 שנים. מספיק שיבואו ויצבעו את תחנת הדלק בצבעים חדשים וכבר ההתקשרות היא ל-7 שנים. לדעתי זה יוצר תקדים בעניין של פטור ספציפי מחוק ההגבלים העסקיים, שבינתיים הוא חוק מאוד רחב ואין לו פטורים ספציפיים, שבו אתה בא ואומר - הסדר מסוג כזה הוא הסדר כובל אבל אנחנו בתחום משק הדלק החלטנו שהסדר מסוג כזה שבו מישהו בא והשקיע 100 שקל בצביעת תחנת הדלק על-ידי פועל ביום אחד, זה מספיק בכדי להתיר לו הסדר כובל ל-7 שנים. זה הסדר שלא קיים בשום ענף אחר. הצעת פה איזשהו תקדים. למה לא לקבוע 7 שנים בכל תחום?

היו"ר אברהם פורז:

7 שנים זה לא נורא. האינטרס של המפעיל זה לעשות חוזה לתקופה כמה שיותר קצרה. מדוע? כי הוא רוצה בתום התקופה ללכת ולבדוק אולי הוא יכול להתקשר עם מישהו אחר.

טנה שפניץ:

זה לא נכון, תלוי מה הוא צופה בהתפתחויות באיזור שלו.

היו"ר אברהם פורז:

הרי חברת הדלק תמיד יכולה לנטוש אותו באמצע, להגיד לו: לא כדאי לנו לשבור את הראש.

אתי במלר:

אם יש חוזה הוא מחייב את שני הצדדים.

היו"ר אברהם פורז:

האם החוזה יחייב אותם למכור לו דלק 7 שנים במחיר מסויים וקבוע לליטר?

אתי במלר:

אני לא יודעת מה המצב היום.

חנן וולפמן:

יש בסיס reference מסויים, יש מחיר reference וצמוד אליו קובעים את מחיר החלוקה בין שני הגורמים.

היו"ר אברהם פורח:

אתם צודקים במה שאתם אומרים אבל כנגד זה הדרך האלטרנטיבית היא יותר מידי פניות למערכת והטרדת המערכת בשאלה האם עוד שנה או עוד שנתיים, פחות שנה או פחות שנתיים. זה לא נראה לי דבר קריטי, ששווה לשגע את כל העולם בשביל שנה או שנתיים.

רונו וולפמן:

הבנו בדיונים עם הממונה על ההגבלים העסקיים, שהוא ככל הנראה בסיטואציה כזאת יקבע כללים ויפרסם אותם שבהם הוא ימליץ לבית-הדין להגבלים עסקיים ובית-הדין כהליך אוטומטי או כהליך יחסית טכני יאשר את זה.

היו"ר אברהם פורח:

אבל למה אנחנו צריכים את זה? רבותי, לבית-הדין להגבלים עסקיים לפעמים לוקח חודשים לאשר דברים. אנחנו לא צריכים כמחוקקים להעמיס על המערכת הזאת דברים מיותרים. אנחנו צריכים להקל. זה כמו להוריד את העומס מבתי-המשפט. אני צריך להעביר להם רק מה שאין ברירה.

נניח לרגע חוזה שלפי כל אמת מידה כלכלית הוא צריך להיות ל-5 שנים ובסוף קרתה טרגדיה והוא ל-7 שנים. אז מה קרה?

דחורה ליפשיץ:

אתה מתייחס לחוזים שלפי אמת מידה כלכלית היו צריכים להיות בעצם לכל היותר ל-3 שנים ואתה נותן לזה הארכה בלי שום סיבה.

היו"ר אברהם פורח:

אפילו. על-פי השקפתי אם אנחנו לא נצליח לפרוץ את המעגל של מחסור בתחנות הדלק ולא נגיע מצב שתהיה רווייה בתחנות ושתהיינה מספיק תחנות בסוף המחיר לצרכן לא יירד.

דחורה ליפשיץ:

לקן הממשלה מתנגדת לסעיף הזה.

היו"ר אברהם פורח:

אבל מאחר שבכל זאת אנחנו לא רוצים להתעררר יום אחד למציאות שאומנם קמו 100 תחנות חדשות אבל כולן או בהליכים או קשורות וכדומה אז אנחנו, מאחר ונכוונו ברתחין אנחנו פשוט נושפים בתוך מים צוננים, אבל קובעים רף גבוה. אני מציע שעוד נשוב לעניין הזה. נקבע את זה בינתיים 3 שנים באפס השקעה; עד 7 שנים - בהשקעה של פחות מ-100%; ועד 14 שנים - אם ההשקעה היא של 100%.

גדעון עזרא:

זה עוד יבוא להצבעה?

היו"ר אברהם פורח:

כן, בבוא העת, לא עכשיו.

גדעון עזרא:

והממשלה תנקוט עמדה?

ועדת הכלכלה (259)
05.05.98

הו"ר אברהם פורז:

היא תתנגד לכך.

אתי במלר:

הממשלה לא רוצה בכלל בשלב זה שהחוק יתייחס, לא רק לא לחוזי העבר אלא גם לא לחוזי העתיד.

הו"ר אברהם פורז:

לשיטתכם הסעיף הזה לא צריך להיות קיים בכלל. תהיה פה הצבעה. אם יהיה רוב לעמדת הממשלה אז יכול להיות שמישהו יביא את זה כהסתייגות. אם עמדתכם לא תתקבל אז אתם תוכלו להסתייג.

אתי במלר:

אני רוצה להשלים דבר נוסף לעניין הסעיף הזה. הצעתי שנחזור להגדרות אחרי שאנחנו נדע מה הם הסעיפים המהותיים. אנחנו מדברים בסעיף הזה על חוזה בלעדיות. "חוזה בלעדיות" בנוסח שלנו מוגדר כ"חוזה בין חברת דלק לבין מפעיל תחנת תדלוק...". אנחנו צריכים לדעת גם מה היא ההגדרה של "מפעיל תחנת תדלוק" לצורך זה. על-פי ההגדרה שלנו "מפעיל תחנת תדלוק" הוא: "מי שמחזיק בתחנת תדלוק מכוח בעלות, חכירה לדורות, שכירות העולה על 10 שנים או דיירות מוגנת, לרבות מי שפועל מכוחו או בשמו, למעט - (1) מפעיל שהוא חברת דלק; (2) מפעיל הקשור בהסכם למכירת דלק עם חברת דלק, שהיא הבעלים או החוכר הראשי של הקרקע שעליה נמצאת תחנת התדלוק, ובלבד שחברת הדלק לא חכרה את הקרקע האמורה מהמפעיל". בעצם מה שאנחנו ניסינו בהגדרה המשפטית הזאת לעשות זה למנוע התקשרות בחוזה בלעדיות, במובן של החוק, עם מפעילים שיש להם זיקה קניינית לקרקע.

הצעת משרד המשפטים היא לפשט מאוד את ההגדרה. הם מציעים שהגדרה של "מפעיל תחנת תדלוק" תהיה "מי שעוסק במכירה או אספקה של דלק ללקוחות לצורך הנעת כלי רכב מנועי ושאינו חברת דלק, לרבות מי שפועל מכוחו או בשמו". זאת אומרת, כל ההתניה שלנו, לפיה מפעיל יחשב רק כזה שיש לו איזשהי זיקה קניינית לקרקע, תימחק מההגדרה. אני חושבת שזה השלב להעלות את הסוגיה.

רחל גרשוני:

כמו שההגדרה שלכם של "חברת דלק" היא פונקציונלית, מי שעוסק במכירה או באספקה של דלק, כך אנחנו חושבים שההגדרה של "מפעיל תחנת תדלוק" צריכה להיות גם פונקציונלית. למה? משום שכאשר מגדירים עניינים אז יש מקרים שנופלים בצידי הדרך, למשל המקרה של החוזים השלובים האלה, חוזים קנייניים וחוזים קמעונאיים שלובים. על פיהם נכי צה"ל הם ברי רשות - בעצם לא נכי צה"ל, הם דבר אחר - אבל יש מקרים שבהם המפעיל, שהוא בעלי המקרקעין בעצם, הופך לבעל רשות.

הו"ר אברהם פורז:

למה? כי הקרקע היא בבעלות חברת הדלק?

רחל גרשוני:

לא, היא בבעלות המפעיל והוא מעביר את זה בחכירה ראשית לחברת הדלק, שמעבירה את זה חזרה. עכשיו אתה יכול להגיד לי שבמקרה הזה הרי הוא הבעלים אז ממילא הוא מופיע בסעיף אבל תיתכן טענה שהוא לא נופל בסעיף כי לצורך הפעלת התחנה הוא בעל רשות.

הו"ר אברהם פורז:

יש מיקרים שבהם אנחנו לא רוצים לגעת, כי זה לא מגע לענייננו, שבהם חברת הדלק היא הבעלים האמיתיים והיא מסרה למישהו להפעיל. זה סיפור אחר לגמרי. האם זה יפגע לנו ויישנה משהו בהגדרה?

רחל גרשוני:

אני חושבת שזה לא פוגע בשום דבר, גם לגבי סעיף 6 זה לא פוגע. בעצם זה הפעלה עצמית.

היו"ר אברהם פורז:

האם יש לך איזה הסתייגות מהנוסח הזה?

אתי במדלר:

לא.

גדעון עזרא:

יש פה קבוצה שלמה של אנשים שמאוד מוטרדת. צריך לבחון את זה, כדי שהם לא ימצאו את עצמם פתאום ברחוב.

היו"ר אברהם פורז:

אני מצהיר במפורש שאין לנו שום כוונה לפגוע. האמת היא שזה יותר נוגע לחוזי העבר. אני הבנתי שיש קבוצה של אנשים שהם בעצם עובדים, התחנה היא של חברת הדלק והם מפעילים. הם לא רוצים למצוא את עצמם אפרופו זה בחוץ ויש להם טענות צודקות. אז נדון בזה כשנדון בשאלת חוזי העבר.

גדעון עזרא:

ההגדרה של גברת אתי במדלר שומרת עליהם לפי דעתי יותר. אבל אני לא יודע אם זה כך.

אתי במדלר:

אני לא בטוחה אבל מה שאני מציעה זה שאולי לקראת הישיבה הבאה אני אכין נוסח לפי ההצעה של משרד המשפטים. הנוסח הזה יופץ בין הגורמים כדי שהם יוכלו להעיר את הערותיהם. אם איזשהי קבוצה תרגיש שהיא נפגעת על-ידי ההגדרה הזאת אז ניתן יהיה כמובן לדון בכך. בסדר?

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו קופצים על סעיף 4 כי זה הסעיף שהוא רלוונטי לגבי הפיצול.

גדעון עזרא:

אפשר לדבר על הסעיף הנוגע לנכי צה"ל?

היו"ר אברהם פורז:

עוד לא הגענו לזה אבל אם אתה רוצה, נקפוץ אליו. חבר הכנסת עזרא, יש לי חשם שאם ההסדר הזה שהתקבל הוא מחייב ומועצת המינהל קיבלה החלטה אז אנחנו לא צריכים יותר את הסעיף הזה.

גדעון עזרא:

מה, לגבי נכי צה"ל?

היו"ר אברהם פורז:

יש לנו פה סעיפים שמדברים על כמה דברים. למשל בסעיף 5 מדברים על זה שאם יש לך קרקע של המינהל ואתה רוצה לשנות יעוד אתה לא צריך להחזיר את זה, ומדברים על זה שהמינהל יקצה בכל אחת מהשנים מגרשים. שני אלה נושקים בעצם להחלטת מועצת המינהל שהתקבלה אתמול. אני מציע שמדון

בסעיפים האלה אחרי שנקבל מהם את הנוסח הסופי של ההחלטה ואז נראה.

גדעון עזרא:

הסיפור עם נכי צה"ל, שזה לא לנצח נצחים ...

אלי חוף:

אתה מדבר על העבר או על העתיד?

גדעון עזרא:

אני מדבר רק על העתיד. שהתחנה היא רכוש משרד הבטחון ולא רכוש הנכה. איפה זה בא לידי ביטוי בחוק?

אלי חוף:

יש לנו איזשהו הסדר.

היו"ר אברהם פורז:

הם מציעים לא לעשות את זה בחוק, כך אני מבין.

דורה ליפשיץ:

צריך לעגן את זה באיזשהי צורה בחוק בגלל שבעצם להסכם הזה לא יהיה תוקף לאור חוק חובת המיכרזים והתקנות שהותקנו על-פיו. זאת אומרת, החלטות מועצת המינהל הן החלטות טובות וכבודן במקומן מונח אבל המינהל לא יכול להחליט כל מה שהוא חצה.

היו"ר אברהם פורז:

אבל לפי חוק חובת המיכרזים ותקנותיו, שנדמה לי שאנחנו שנינו אמורים לזכור, הקצאת קרקע לנכי צה"ל לתחנת תדלוק פטורה מחובת מיכרז.

דורה ליפשיץ:

עילת פטור, כפוף לשיקול דעת ולתקנה שאומרת שדרך המלך היא מיכרז, ככל שצודק וסביר בנסיבות העניין. זה לא מקנה להם זכות קנויה, זה נותן שיקול דעת למינהל. לכן אם רוצים שהמדינה תתחייב לעשות כך וכך ...

היו"ר אברהם פורז:

ואז אתם חושבים שצריך לעגן את זה בכל זאת בחקיקה ראשית? גם אתם חושבים כך, גברת גרשוני?

טנה שפניץ:

את העיקרון צריך לעגן בחקיקה הראשית, כן.

היו"ר אברהם פורז:

מאחר ואין פה ויכוח מהותי בינינו אני מבקש שתבדקו אתם את החלטת מועצת המינהל ותראו מתוך מה שנותר מה אנחנו צריכים להביא פה לרשות.

מועצת המינהל גם החליטה שהיא תקצה בכל אחת מהשנים לפחות איקס מגרשים או משהו כגון זה. אנחנו רוצים להכריח את המינהל להקצות מגרשים כל שנה, שלא תישנו.

יוסי ישראל:

אני יכול לענות על זה. בהחלטה שנתקבלה אתמול במינהל אין 75 תחנות אבל יש החלטה נפרדת, שנתקבלה לפני כחצי שנה, בסביבות אוקטובר-נובמבר, שאז נקבעו אמנות שאם אני לא טועה הן זהות למה שיש פה בהצעת החוק. כלומר היתה החלטה לפני חצי שנה שאמרה שהמינהל צריך להכין תוכנית עבודה ולשווק איקס תחנות בכל שנה וההחלטה של אתמול רק אימצה את ההסכם עם הנכים.

היו"ר אברהם פורז:

עו"ד שפניץ, אם אנחנו חוצים להכריח את המדינה, נכון שזה הרבה יותר חזק אם אנחנו קובעים

איתן כבל:

אבל, לאור נסיוני, בפועל כשאתה כותב, המשמעות של זה כמעט לא קיימת. ישבו בזמנו ראשי ממשלה ודרשו ועדת שרים ואז הממשלה הקודמת והנוכחית הקצו איקס יחידות קרקע. בתווך בפועל נכנסים אז כל מיני אלמנטים. אתה מכיר את זה. יש החלטת ממשלה. אני אומר לך כבר עכשיו, אתה יכול לכתוב לא 75, אתה יכול לכתוב אפילו 100.

היו"ר אברהם פורז:

אני לא אכתוב סכום שאי אפשר לעמוד בו.

איתן כבל:

אני אומר לך מראש שיהיה ברור, שהמציאות היא יותר חזקה מהמספר שאותו אתה רושם על הנייר. הלואי והם יגיעו, אם אתה שואל אותי, ל-50% מזה, הלואי.

היו"ר אברהם פורז:

אבל חבר הכנסת כבל, אם אנחנו קובעים רף שהכנסת קבעה, יש פה לחץ חיצוני. אם זה החלטה פנימית של המינהל אז ...

איתן כבל:

תיראה, על תוכנית העבודה הזאת כבר מדברים 15 שנים.

היו"ר אברהם פורז:

אבל זה לחץ חיצוני יותר, שמבקר המדינה יוכל לכתוב שלא עמדו בחוק של הכנסת.

איתן כבל:

אני אומר, אדרבא, בואו נכתוב. אני רוצה רק שנדע שכתובת המספרים האלה זה לא סוף פסוק. על הנושא של תחנות הדלק כבר נכתבו דו"חות של מבקר המדינה וכדומה. זה כמו הדיונים שאנחנו עושים על האבטלה במליאה.

היו"ר אברהם פורז:

חבר הכנסת כבל, אתה רואה שמאז שאנחנו מטפלים בקצת יותר אינטנסיביות בחוק הזה אז גם הם זדים. אנחנו דוחפים קצת את העסק.

איתן כבל:

רק שנדע מה היא המציאות שפניה אנו עומדים.

ועדת הכלכלה (259)
05.05.98

יוסי ישראל:

אני אזכיר שגם בהחלטת הממשלה מ-13.8.97 יש מספרים. הממשלה החליטה על 100 תחנות בשנה במשך השנתיים הקרובות.

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו נתיישר לפי החלטת הממשלה.

אתי בדלר:

לפחות. ככה אתה מבטיח את עצמך גם לשנת 2000. אז אולי נעבור כבר לקרוא את סעיף 7 וניראה איזה שינויים מתחייבים בו.

סעיף 7 - הוראת שעה לענין הקצאת מגרשים

"המינהל ישווק, בכל אחת מהשנים 1998, 1999 ו-2000 -

אני מבינה שהחלטת המינהל מתייחסת גם ל-1998. נכון?

משה אהרוני:

כמו שמר יוסי ישראל אמר, החלטת המינהל לא דיברה על מספרים.

אתי בדלר:

"המינהל ישווק, בכל אחת מהשנים 1998, 1999 ו-2000, 75 מגרשים לפחות לצורך הקמת תחנות תדלוק חדשות; מחצית מכלל המגרשים שישווקו בכל אחת מהשנים האמורות יוקצו לנצי צה"ל, בהתאם לאמות מידה או הסדרים שקבע אגף השיקום שבמשרד הבטחון."

היו"ר אברהם פורז:

אולי צריך לתת להם הנחה בשנת 1998 כי הם כבר נמצאים במחצית השנה.

אתי בדלר:

זאת השאלה, באיזה שלב של הקצאה הם נמצאים ב-1998.

איתן כבל:

אז שנה הבאה הם יתנו יותר.

היו"ר אברהם פורז:

השנה צריך לעשות לפחות 50 ובכל אחת מהשנים הבאות 75.

אתי בדלר:

אז אתה מוריד להם המון.

היו"ר אברהם פורז:

אבל אני לא יכול, תיראי, החוק לא עבר. זה כמו חקיקה רטרואקטיבית. ב-31.12 אני אגיד להם שעכשיו הם יעשו ...

ועדת הכלכלה (259)
05.05.98

אתי בדלר:

אין לי בעיה שאתה מוריד ל-1998. השאלה אם לא צריך להעלות את ההפרש ל-1999 ול-2000.

היו"ר אברהם פורז:

אפשר לדעתי לעשות דבר אחד, אפשר להוסיף גם את 2001, להוסיף עוד שנה, עוד 75. אפשר לעשות השנה 50 ובכל אחת מהשנים הבאות 75.

טנה שפניץ:

אני מציעה שניתן למינהל מקרקעי ישראל עוד פעם לבדוק מה מעשי ובמה אפשר לעמוד ולפי זה נציע.

היו"ר אברהם פורז:

בואו כרגע נקבע שהשנה יש 50 ובכל אחת משתי השנים הבאות - 75. נראה שיעמדו בזה. איך אמרו, לפחות שיתחילו לעבוד יום בשבוע, אחרי זה שיעברו לעבוד חמישה ימים בשבוע.

טנה שפניץ:

הרי זה "לפחות".

יוסי ישראל:

בהסכם עם הנכים יש מחוייבות למדינה. כתוב שהמינהל ישווק 75 לשנה.

טנה שפניץ:

החוק מחייב אתכם לפחות את זה לשווק. אתה תמיד יכול לעשות יותר.

היו"ר אברהם פורז:

לגבי נכי צה"ל נצטרך לעשות שינוי.

אלי חוף:

יש לי הערה אחת, לאור הסעיף הזה אנחנו מגיעים למעשה לכך שיישווקו מגרשים לתחנות דלק וזה מחייב למסור לנכי צה"ל רק בשנים האלה ולא בכל שנה שלאחר מכן. הלא כך?

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו מדברים רק על הקצאת מגרשים. זה הוראת שעה.

אלי חוף:

אני לא משפטן אך אני קורא פה שכאילו המינהל ישווק בשנים 1998, 1999 ו-2000. מה עם השנים 2001 ו-2002?

היו"ר אברהם פורז:

זה לא מבטל את ההסכם. זה יהיה בהתאם למה שסיכמתם איתם. אנחנו פה רק קובעים להם מיכסה מינימלית של הקצאה כל שנה.

ועדת הכלכלה (259)
05.05.98

אתי בדלר:

השאלה היא, אם כן, האם להשאיר את השאר.

היו"ר אברהם פורח:

את הסעיף הזה צריך לתאם עם הסעיף לגבי הפטור ממיכור.

אתי בדלר:

אז מחצית מכלל המגרשים שיישוקו בכל אחת מהשנים האמורות יוקצו לנכי צה"ל.

דחורה ליפשיץ:

את זה לא צריך לרשום. ההקצאה לנכי צה"ל תיעשה לפי ההסכם שקיים. אולי נכתב "בהתאם לכללים שייקבעו", זאת אומרת, הסעיף הזה יהיה בלי הסיפא שלו.

אתי בדלר:

אתם תגישו לנו הצעה לסעיף הזה.

גדעון עזרא:

אני מבקש לשאול על דבר שלא הזכר בהצעת החוק, לגבי העניין של הפזומט והדלקן וכדומה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני מניח הצעת חוק בנושא זה.

גדעון עזרא:

השאלה היא האם אי אפשר כשמדברים על משק הדלק לכלול פה גם פזומט ודלקן, דברים כאלה. הממשלה מציעה שיהיה סעיף בנושא הזה. זה חשוב מאוד. אחרת אנחנו לא עשינו שום דבר.

אברהם פורח:

אני מסכים. לי אין בעיה לכלול את זה עכשיו, אם תביאו נוסח.

טנה שפניץ:

נאמר פה ש"שר התשתיות רשאי, לאחר התייעצות עם הממונה, לשם הגברת התחרות לקבוע כללים בעניין מתקני דלק אוטומטיים והפעלתם. כללים אלה יחולו על כל חברות הדלק".

רחל גרשוני:

צריך להגדיר מה זה "מתקני דלק אוטומטיים".

גדעון עזרא:

יש פה בעיה לא פשוטה, זו גם בעיה של העבר, היא לא רק בעיה של ההווה והעתיד.

טנה שפניץ:

עכשיו הם יצטרכו להתיישר לפי ההוראה הזאת. מה שמכרו, מכרו.

גדעון עזרא:

היום זה בלתי אפשרי, יגידו לגבי פזומט: בזה אנחנו לא מתעסקים.

טנה שפניץ:

אבל יושבים איתם וההסדר מעובד יחד איתם.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני מבקש ממך עד לישיבה הבאה להכין לנו סעיף שייפרט את זה ואנחנו נכלול אותו. תוסיפו גם "באישור ועדת הכלכלה".

אתי במדלר:

אני מתלבטת האם זה בכלל ראוי לחקיקת משנה, זאת אומרת כשאת לא קובעת אפילו את העיקרון בחקיקה ראשית בהתאם לנוסח שלכם.

אברהם פורח:

העיקרון צריך להיות שאתה לא יכול לעשות מיתקן יחודי רק לחברה אחת.

גדעון עזרא:

סליחה, אבל יש פה בעיה הרבה יותר סבוכה. אם אנחנו מדברים על תחרות, שבתחנה אחת מוכרים בשקל ובתחנה אחרת בשני שקלים, הכרטיס לא יכול לסווג, הוא חייב לסמן מחיר אחר בכל תחנה. מה שהכרטיס מסמן כרגע למעשה זה את מספר הליטרים שלקחת. זה שינוי מאוד מהותי.

אברהם פורח:

האם יש טכנולוגיה שמאפשרת את זה?

גדעון עזרא:

כן, אבל אני אומר לך שזה שינוי. לפי דעתי, גברת במדלר, חייבים את הנוסח הזה להפיץ לחברות הדלק לפני שאנחנו עושים את השינוי הזה כדי שיוכלו להעלות את הטענות הללו. זה סיפור מאוד מסובך.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אתה מדבר על כך שהכרטיס הזה אמור גם לייצג שירות במחיר בתחנות דלק, כמו ארנק אלקטרוני שטוענים.

גדעון עזרא:

בוודאי, אחרת לא עשית שום דבר.

אברהם פורח:

נניח שאני קניתי 40 ליטרים דלק בתחנת דלק מסויימת. המחיר שם הוא יותר זול. בחשבון שאני מקבל הביתה, או החברה המעסיקה אותי, היא תקבל 40 ליטר לפי המחיר שלו.

טנה שפניץ:

יש בעיה טכנית ועובדים על זה.

ועדת הכלכלה (259)
05.05.98

אברהם פורז:

זה קצת מזכיר את העניין שאנחנו טיפלנו בו בוועדה בנושא כביש חוצה ישראל.

גדעון עזרא:

לזה הם מצאו פיתרון.

גדעון עזרא:

זה מאוד משמעותי משום כמות המתודלקים היום בחברות הגדולות.

היו"ר אברהם יחזקאל:

השאלה היא האם יש פיתרון טכנולוגי. אם יש פיתרון אז אני מבקש לקבל גם את ההצעה בחקיקה ראשית וגם את הפיתרונות לאחר מכן.

אברהם פורז:

אבל הפיתרון צריך להסמיק את השר להתקין את הכללים בתקנות כי אנחנו לא יודעים את הטכניקה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני מבקש שתסתפק בכך שבחוק יבוא העיקרון ולאחר מכן נסמיק את השר להתקין תקנות.

אברהם פורז:

"באישור ועדת הכלכלה של הכנסת", ואז זה יחזור אלינו ונוכל לדעת אם עשו טוב או לא עשו טוב.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אז הגעת להישג, כי הכוונה היתה להגיש הצעת חוק נפרדת. אני מבקש אם אפשר לקבל את זה בישיבה הבאה.

אברהם פורז:

רבותי, יש לנו עוד 5 דקות אומנם אבל אני לא מציע שנתחיל נושא חדש. תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:25